

«De l'escola de metafísica d'Àioua (Iowa)», d'Enric Casasses

LLIBRES / NARRATIVA / 23 OCTUBRE, 2018

La funció de la memòria —de la meva— és d'anar esborrant el record dels mils de llibres que he llegit, de manera que de molts d'ells l'únic que en recordo és que els he llegits. Sí que sé que amb Henry Fielding em divertia molt, que als setze anys el fatalista Jacques em posava calent, que la sensació dels cristalls somniadors era molt especial... Del roig i el negre en veig uns indrets; de l'idiota recordo l'última pàgina, quan l'àvia diu que a Europa no sabem fer pa; del banquet platònic me n'ha quedat allò del singlot d'un dels comensals; de Ciro Alegria recordo que un indi americà fa un viatge en un avió normal, comercial; del baró rampant en veig bé el principi, però després... després sé que el baró parla des de dalt dels arbres amb el bandoler que, empresonat, està esperant que el pengin, però que em pengin si recordo què es diuen, em penso que en algun moment comenten una novella. No recordo absolutament res de Flaubert, Oller, Fredric Brown, Pasternak. Ara bé, si reprenc un d'aquests llibres i el començo a rellegir, a la segona ratlla ja em torna a pujar i ho començo a re-recordar tot, és a dir, que no estan esborrats, estan per dir-ho així amagats als «recovecos del recochineo», per dir-ho freudianament. Però d'entre tot aquest naufragi memorístic hi ha un llibre que

sura, que fa anys i anys que sura, una novella de ciència-ficció d'un autor no pas dels més famosos, la vaig llegir a Montpeller quan jo tenia vint-i-dos anys en traducció francesa d'un original nord-americà i sempre més l'he recordada, no pas tota en tot detall però vaja, bastant. Vaig arribar a oblidar el nom de l'autor, durant anys, però no el títol del llibre, que ara m'ha servit, ara que es pot tirar la xarxa, per a pescar l'autor de *Le maître du passé*, o sigui, *Past master*, de Raphael Aloysius Lafferty. Me l'he comprat per correu i l'he rebut però encara no l'he rellegit, perquè de passada, i veient que són molt barates aquestes primeres edicions de novella barata nord-americana, m'he comprat un seu llibre de contes (*Nou-centes àvies*) i una altra novella (*Les quartes estances*), que m'han fet entendre que si no havia oblidat *El senyor del passat* no és per un caprici de la memòria: és perquè és el novel·lista més original, atrevit i inventiu que he conegut. És curiós, emperò, que d'una novella que en recordo tantes coses no recordi com s'acaba... però bé, un dia d'aquests la rellegiré. Amb la que he llegit ara, *Les quartes estances*, l'autor posa en joc unes forces tan huracanades i hi munta unes dinàmiques tan llampeguejantes en uns plantejaments argumentals tan insòlits que al final allò no hi ha qui ho acabi... obre unes coses tan impressionants que li resulta impossible tancar-les o pensar-hi un desenllaç i acaba acabant de qualsevol manera, com el rosari de l'home auroral, com si el final fos un tros de tela que es desfila. Potser amb *El senyor del passat* passava el mateix i per això no recordo com acaba. L'experiència de llegir la novella de Lafferty, la sensació, l'efecte que fa el fet de llegir, és físicament diferent de tots els altres llibres que he llegit a la vida. L'únic que s'hi acostava, sense assemblar-s'hi gens, és *La tardor barcelonina*. Al costat d'això narradors com Borges o Cortázar semblen acudits eugènics. *El senyor del passat* passa en un planeta mooolt llunyà i en temps encara no filats, però un dels seus protagonistes és Tomàs Moro. *Les quartes estances* es diuen així pensant en les quartes *moradas* de Teresa de Cepeda (més coneguda pel títol, que ella no va portar mai, de «santa» Teresa). Lafferty és molt difícil de parafrasejar, d'explicar i d'explicar. Filosòficament és més dur que Schulz i més divertit que Jim Thompson. És millor que les tires còmiques de Charlie Brown, he dit! Millor que Jim Thompson no ho sé perquè Jim Thompson és o acaba essent millor que tots els autors que són millors que ell. Qui sap si Lafferty en serà l'excepció!

Llibres
Cultura
Nosaltres
Contacte

© LA LECTORA
hola@lalectora.cat

Política de privacitat
Copyleft

© LA LECTORA 2018